

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleménye – Javaslat tanácsi irányelvre a 2011/16/EU irányelvnek az adózás területére vonatkozó kötelező automatikus információcsere tekintetében történő módosításáról

(COM(2013) 348 final – 2013/0188 (CNS))

(2014/C 67/12)

Előadó: **Petru Sorin DANDEA**

2013. június 27-én a Tanács úgy határozott, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 115. cikke alapján kikéri az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményét a következő tárgyban:

Javaslat tanácsi irányelvre a 2011/16/EU irányelvnek az adózás területére vonatkozó kötelező automatikus információcsere tekintetében történő módosításáról

COM(2013) 348 final – 2013/0188 (CNS).

A bizottsági munka előkészítésével megbízott „Gazdasági és monetáris unió, gazdasági és társadalmi kohézió” szekció 2013. október 4-én elfogadta véleményét.

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság a 2013. október 16–17-én tartott, 493. plenáris ülésén (az október 16-i ülésnapon) 142 szavazattal 2 ellenében, 6 tartózkodás mellett elfogadta az alábbi véleményt.

1. Következtetések és ajánlások

1.1 Az EGSZB üdvözli az irányelvjavaslatot⁽¹⁾, amely a 2011/16/EU irányelvnek az adózás területére vonatkozó kötelező automatikus információcsere tekintetében történő módosításáról szól, mivel úgy véli, hogy ez jelentős lépés az adócsalás és az adókikerülés elleni küzdelem megerősítésére irányuló cselekvési terv⁽²⁾ végrehajtásában.

1.2 Az EGSZB szerint ez a javaslat nem szemlélhető más olyan európai és nemzetközi kezdeményezésektől és fejleményektől elkülönítve, amelyek az adóügyi hatóságok közötti nagyobb információcsere irányulnak, mint például a megtakarításokról szóló 2005-ös európai irányelv kibővítése, a FATCA-szabályozás, amelynek kapcsán számos európai ország kíván kétoldalú megállapodást kötni az Egyesült Államokkal, többek között saját jogaik védelme érdekében; továbbá az automatikus adatcseréről szóló, már létező irányelv, amelynek a kiterjesztéséről van most szó.

1.3 Tekintettel arra, hogy az adócsalás és az adókikerülés következtében a tagállamok évente több milliárd eurót veszítenek, az EGSZB indokoltan tartja az Európai Bizottság azon javaslatát, hogy fel kell gyorsítani a 2011/16/EU irányelv automatikus információcsereére vonatkozó rendelkezéseinek a végrehajtását.

1.4 Az Európai Bizottság azt javasolja, hogy egészítsék ki öt további kategóriával az automatikus információcsere hatálya alá tartozó jövedelemkategóriák listáját. Az EGSZB egyetért ezeknek az új kategóriáknak a bevonásával, mivel úgy véli, hogy az

irányelvben már szereplő kategóriákhoz képest ezek esetében még inkább valószínűsíthető az adócsalás jelensége.

1.5 Mivel az adócsalás és adóelkerülés globális jelenség, lehetetlen ezeket csupán az EU-n belül felszámolni. Az EGSZB ezért arra bátorítja az Európai Bizottságot és a tagállamokat, hogy az OECD és más globális struktúrák keretében folyó tárgyalások során fokozzák erőfeszítéseiket az automatikus információcsere nemzetközi standarddá tétele érdekében.

1.6 Az EGSZB elsősorban annak biztosítását várja el a tagállamoktól, hogy az automatikus információcsereére vonatkozó jövőbeli standard figyelembe veszi majd az EU e területre vonatkozó jogi követelményeit, tapasztalatát és szakértelmét. Felkéri a tagállamokat, hogy ennek érdekében képviseljenek összehangolt álláspontot, amely így nagyobb súllyal esik majd latba a nemzetközi tárgyalások során.

1.7 A nemzetközi és európai kezdeményezésekre tekintettel az EGSZB emellett úgy gondolja, hogy a lehető legtöbb ország bevonásával erőfeszítéseket kell tenni az egyenlő versenyfeltételek lehető legszélesebb körű biztosítása érdekében, hogy amennyire lehetséges, elkerülhetőek legyenek az Uniót hátrányosan érintő gazdasági vagy egyéb hatások.

1.8 A költségmegtakarítás szempontjából jelentkező egysériség és hatékonyság céljával, valamint minden érintett érdekében az EGSZB úgy véli, hogy törekedni kell az egyes kezdeményezésekhez kapcsolódó és az információcsere szolgáló különböző rendszerek harmonizálására, valamint ezek egységes keretbe történő újjászervezésére. Ennek legalább európai szinten meg kell történnie. Emellett a vonatkozó szabályoknak világosnak és az elérni kívánt eredménnyel arányosnak kell lenniük.

⁽¹⁾ COM(2013) 348 final.

⁽²⁾ COM(2012) 722 final.

1.9 Arra ösztönzi a tagállamokat, hogy biztosítsák az automatikus információcsere sikeres bevezetéséhez szükséges emberi, technológiai és pénzügyi forrásokat, figyelembe véve azoknak az információknak az összetettségét és volumenét, amelyeket 2015-től kezdve a tagállamoknak át kell adniuk egymásnak. Prioritásként kell kezelni azoknak a tisztviselőknek a képzését, akik az információcserét végzik majd.

1.10 Annak érdekében, hogy az adóügyi bűncselekmények elleni új eszközök hatékonyak legyenek, az EGSZB úgy véli, hogy mind az Európai Bizottságnak, mind pedig a tagállamoknak fokozniuk kell az adóügyi jogszabályok egyszerűsítésére és egységesítésére irányuló erőfeszítéseiket.

2. A 2011/16/EU irányelv módosítására irányuló tanácsi irányelvre vonatkozó javaslat

2.1 Mivel az elmúlt években nagymértékben terjedt az adócsalás és adókikerülés jelensége, valamint nőtt ezek káros hatása a tagállamok adóbevételeire, amelyek így évente több milliárd eurót veszítenek, az Európai Bizottság irányelvjavaslatot dolgozott ki, amely az adózás területére vonatkozó automatikus információcsere tekintetében módosítja a 2011/16/EU irányelv egyes rendelkezéseit.

2.2 Az európai bizottsági javaslat célja az automatikus információcsere hatályának kiterjesztése az Unióban, a jelenlegi rendszer előírásait meghaladó módon.

2.3 Az Európai Bizottság az irányelv 8. cikkének módosítását javasolja annak érdekében, hogy új, az automatikus információcsere hatálya alá tartozó jövedelemkategóriákat vezessen be, eltörölve a küszöbérték feltételét, amely alatt a tagállam adott esetben nem kíván információt kapni más tagállamoktól, és felgyorsítva a jelenlegi irányelv automatikus információcsere kiterjesztésére vonatkozó rendelkezéseinek a végrehajtását.

2.4 Az automatikus információcsere hatálya alá tartozó új jövedelemkategóriák a következők lesznek: **osztalékok, tőkenyereségek, a pénzügyi számlán tartott eszközök tekintetében keletkezett bármely más jövedelem, bármely összeg, melynek tekintetében a pénzügyi intézmény a kötelezett vagy az adós, beleértve a törlesztéseket, végül a számla-egyenlegek.** E jövedelmekről a tagállamoknak 2015-től kezdve információkat kell szolgáltatniuk.

2.5 Figyelembe véve a tagállamokkal folytatott konzultációkat, az Európai Bizottság – rámutatva arra, hogy ez a feltétel a gyakorlatban nem kezelhető és hogy a tagállamok egyetértének eltörlésével – annak a küszöbértéknek az eltörlését javasolja, amely alatt jelenleg egy tagállam lemondhat arról, hogy egy bizonyos típusú információt megkapjon.

2.6 Az automatikus információcsere hatálya alá tartozó új jövedelemkategóriák tekintetében az Európai Bizottság a továbbiakban már nem tartja fenn az **adatokra vonatkozó rendelkezésre állási feltételt**, amely a 8. cikk (1) bekezdésében felsorolt jövedelemkategóriák esetében jelenleg érvényben van. Ez a

megközelítés felgyorsítja a kötelező automatikus információcsere rendszerének kiterjesztését és alkalmazását.

2.7 Az európai bizottsági javaslat összhangban áll néhány tagállam azon kezdeményezésével, hogy megállapodásokat kössenek az Amerikai Egyesült Államokkal annak az adójogszabályoknak a külföldi számlával rendelkező adóalanyok általi betartásáról szóló jogszabályához (Foreign Account Tax Compliance – FATCA) kapcsolódóan, ami azt jelenti, hogy a közigazgatási együttműködésről szóló irányelv 19. cikke értelmében kötelesek lesznek szélesebb körű együttműködést folytatni más tagállamokkal.

3. Általános megjegyzések

3.1 Jelen irányelvtervezet egyike az adócsalás és az adókikerülés elleni küzdelem megerősítésére szolgáló cselekvési tervbe ⁽³⁾ foglalt intézkedéseknek, amelyet az Európai Tanács kérésére 2012 végén terjesztett elő az Európai Bizottság. Véleményében ⁽⁴⁾ az EGSZB üdvözölte a fenti terv előterjesztését, és támogatásáról biztosította az Európai Bizottságot a belső piacot veszélyeztető ezen jelenségek elleni fellépés tekintetében.

3.2 Az adócsalás és az adókikerülés következtében a tagállamok évente több milliárd eurót veszítenek. Az EGSZB véleménye szerint az adóalapokat csökkentő és a tagállamokat így az adók szintjének a növelésére kényszerítő adócsalás ⁽⁵⁾ és adókikerülés ⁽⁶⁾ illegális jellegén túl önmagában is erkölcsstelen gyakorlatot képvisel, amely komolyan befolyásolja a belső piac működését, és az adófizetők vonatkozásában torzítja az adóügyi rendszerek méltányosságát.

3.3 Az adócsalás és az adókikerülés globális probléma. Ezért azokat az intézkedéseket, amelyek a belső piacon belül kívánnak e jelenségekkel szemben fellépni, ki kell egészíteni az OECD, a G8, a G20 vagy más szervezetek szintjén kötött megállapodásokkal az automatikus információcsere nemzetközi standardként való kifejlesztésének érdekében. Az EGSZB üdvözli annak a néhány tagállamnak az erőfeszítéseit, amelyek megállapodásokat kötöttek az Amerikai Egyesült Államokkal az adójogszabályoknak a külföldi számlával rendelkező adóalanyok általi betartásáról (FATCA). A közigazgatási együttműködésről szóló irányelv 19. cikkével összhangban ezek lehetőséget nyújtanak majd a tagállamoknak arra, hogy az automatikus információcsere tekintetében bővítsék az együttműködést. Az EGSZB ugyanakkor üdvözli, hogy a kötelező információcsere kiterjesztése biztosítja a tagállamoknak az egységes uniós jogalapot, amely mind az illetékes hatóságoknak, mind pedig a gazdasági szereplőknek garantálja majd a jobbiztonságot és az egyenlő versenyfeltételeket. Az EGSZB azt is fontosnak tartja, hogy az automatikus információcsere jövőbeli nemzetközi standardja tekintetbe vegye az EU e területre vonatkozó jogi követelményeit, tapasztalatát és szakértelmét.

⁽³⁾ Uo.

⁽⁴⁾ HL C 198., 2013.7.10., 34. o.

⁽⁵⁾ Az adócsalás a szándékos adókikerülés egy formája, amely általában büntetőjogi úton szankcionálható. A kifejezés magában foglalja azokat az eseteket, amikor szándékosan hamis bevallást tesznek vagy hamis dokumentumokat állítanak elő. (A COM(2012) 351 final dokumentumból származó meghatározás).

⁽⁶⁾ Az adókikerülés általánosságban véve olyan illegális cselekményeket foglal magában, amelyek során az adóalany az adókötelezettséget eltitkolja vagy semmibe veszi, vagyis jövedelmek vagy információk adóhatóságok előli eltitkolása révén kevesebb adót fizet, mint amire jogilag kötelezett. (A COM(2012) 351 final dokumentumból származó meghatározás).

3.4 A tagállamok adórendszereinek összetettsége és az ezek közötti lényeges különbségek jelentős akadályokat jelenthetnek az automatikus információcsere végrehajtása előtt. Az EGSZB úgy véli, hogy annak biztosítása érdekében, hogy az adócsalás és az adókikerülés elleni küzdelem új eszközei hatékonyan működjenek, az Európai Bizottságnak és a tagállamoknak fokozniuk kell az adóügyi jogszabályok egyszerűsítésére és harmonizálására vonatkozó erőfeszítéseiket.

4. Részletes megjegyzések

4.1 Az irányelvetervezeten keresztül az Európai Bizottság az automatikus információcsere hatályát öt új jövedelemkategóriára kívánja kiterjeszteni: osztalékok, tőkenyereségek, a pénzügyi számlán tartott eszközök tekintetében keletkezett bármely más jövedelem, bármely összeg, amely tekintetében a pénzügyi intézmény a kötelezett vagy az adós, beleértve a törlesztéseket, végül a számlaegyenlegek. Az EGSZB egyetért ezeknek az új kategóriáknak a bevonásával, mivel úgy véli, hogy az irányelvben már szereplő kategóriákhoz képest jellegük és arányuk miatt ezek esetében még inkább valószínűsíthető az adócsalás jelensége.

4.2 Az automatikus információcsere hatálya alá tartozó új jövedelemkategóriákat illetően az Európai Bizottság nem tartja fenn az adatokra vonatkozó rendelkezésre állási feltételt. Ezeknek a jövedelemkategóriáknak az esetében a tagállamoknak

a 2014-es pénzügyi évtől kezdve át kell adniuk a nyilvántartott adatokat. Az EGSZB üdvözli az európai bizottsági javaslatot, amely felgyorsítja majd az automatikus információcsere a 2011/16/EU irányelvben lefektetett végrehajtását.

4.3 Az adóügyi információk automatikus cseréje azzal fog járni, hogy valamennyi tagállam jelentős mennyiségű információt kap majd az összes többi tagállamtól. Az EGSZB kéri a tagállamokat, hogy biztosítsák, hogy az automatikus információcsere 2015-től történő végrehajtásához szükséges emberi, technológiai és pénzügyi források rendelkezésre állnak majd.

4.4 Tekintettel az automatikus információcsere rendszere által érintett adatok összetettségére, az EGSZB felkéri a tagállamokat arra, hogy a rendszer hatékony működésének biztosítása érdekében garantálják az azzal dolgozó tisztviselők képzését.

4.5 Az irányelvjavaslatban az Európai Bizottság nem módosította az adatokra vonatkozó rendelkezésre állási feltételt a 2011/16/EU irányelv 8. cikkének (1) bekezdésében említett jövedelemkategóriák esetében. Az EGSZB azt ajánlja, hogy a tagállamok tegyenek erőfeszítéseket ezen adatok 2017-től kezdődő gyűjtésének biztosítása érdekében, amikor is az irányelv jelenlegi rendelkezéseivel összhangban ezeknek is az automatikus információcsere-rendszer részét kell majd képezniük.

Kelt Brüsszelben, 2013. október 16-án.

az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság
elnöke

Henri MALOSSE